

بسمه تعالی

مدیران کل محترم راه و شهرسازی استان ها

سلام علیکم

به استناد بند ۴ سیاستهای کلی نظام در بخش حمل و نقل و بند ۱ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی به پیوست دستور العمل مشارکت در اجرای پروژههای راه روستایی ابلاغ می گردد.

لازم است با تسهیل در انجام مراحل اداری و تنظیم ساز و کار اجرایی مناسب، زمینه مشارکت فعال خیرین، روستائیان و دهیارها را در ساخت، نگهداری و ایمن سازی راههای روستایی فراهم سازید. یادآوری می شود کمک خیرین و اجرای پروژههای مشارکتی نافی وظایف آن اداره کل در تامین اعتبارات مورد نیاز با استفاده از منابع بودجه عمومی دولت نبوده و ارائه خدمات مناسب و عادلانه بر مبنای حقوق شهروندی روستائیان همواره مورد تاکید می باشد. معاونت راه روستایی موظف است هر سه ماه یکبار گزارش میزان مشارکت و پیشرفت پروژههای مرتبط را به اینجانب ارائه نماید.

عباس آخوندی

وزیر

رونوشت:

جناب آقای مهندس میرشفیع - معاون محترم راه روستایی جهت پیگیری.
جناب آقای محفوظی - معاون محترم تلفیق بودجه، حقوقی و امور مجلس جهت آگاهی.
انجمن خیرین راه و ترابری به منظور هماهنگی با معاونت راه روستایی.

وزارت راه و شهرسازی

معاونت راه روستایی

دستور العمل نحوه مشارکت مردمی
در ساخت و نگهداری راههای روستایی

خرداد ماه ۱۳۹۳

دستور العمل نحوه مشارکت در ساخت و نگهداری راههای روستایی

در اجرای بند ۸ اصل ۳ قانون اساسی (۱) و بند ۴ سیاستهای کلی نظام در بخش حمل و نقل (۲) و بند ۱ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی (۳)، دستورالعمل نحوه مشارکت در ساخت و نگهداری راههای روستایی به شرح زیر ابلاغ می گردد:

فصل اول - کلیات و تعاریف

- مشارکت کننده (خیر): اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر دولتی که از منابع خود اقدام به کمک مالی، فنی، خدماتی، ماشین آلات، تامین مصالح، تامین عرصه و اعیان، احداث، توسعه، تجهیز و نگهداری راه و اهدا آنها به وزارت راه و شهرسازی اقدام نمایند.
- مشارکت: عبارت است از کمک های مالی، فنی، خدماتی، تامین ماشین آلات، مصالح، زمین (ملک)، معدن و ...
- راه روستایی: انواع راههای فرعی و روستایی که برای بهره برداری عموم مورد استفاده قرار میگیرند و مبدا یا مقصد آن یک روستا بوده در سامانه اطلاعات جغرافیایی راه روستایی ثبت شده باشد.
- احداث راه روستایی: اجرای تمام یا بخشی از عملیات عمرانی برای زیرسازی، روسازی، بهسازی، تعریض، اصلاح مسیر در نقاط حادثه خیز، احداث ابنیه فنی، اجرای تاسیسات و تجهیزات (نمازخانه، راهدارخانه، سرویس بهداشتی، پارکینگ و مراکز رفاهی بین راهی)
- نگهداری راه روستایی: کلیه عملیات مورد نیاز برای نگهداری و تامین سطح سرویس راه روستایی از قبیل قیرپاشی، برف رویی، بازرسی، تامین و تعمیر ابنیه فنی، تاسیسات، تجهیزات ایمنی، تابلوها و خط کشیهای لازم، رفع نقاط حادثه خیز، اجرای روکش و لکه گیری موضعی
- مجوز: اعلام موافقت و امضای تفاهم نامه با مشارکت کننده در احداث و نگهداری راه روستایی از طرف نماینده قانونی وزارت راه و شهرسازی

(۱) دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم همه امکانات خود را برای امور زیر بکار گیرد: مشارکت عامه مردم در تعیین

سر نوشت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خویش

(۲) فراهم کردن زمینه جذب سرمایه های داخلی و خارجی و جلب مشارکت مردم و گسترش بیمه در همه فعالیت های بخش حمل و نقل

(۳) تامین شرایط و فعال سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیتهای اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاریهای جمعی و تاکید بر ارتقاء در آمد و نقش طبقات کم درآمد و متوسط

فصل دوم - انواع مشارکت در احداث و نگهداری راه روستایی

- مشارکت مالی : انواع مشارکت اعم از نقدی ، غیر نقدی و یا تامین منابع مالی بصورت وام (با تضمین مشارکت کننده) با منشاء داخلی یا خارجی که توسط مشارکت کننده تامین می گردد . (در این حالت متقاضی خودش اجرا کننده نمیشد)
- مشارکت اجرایی: مشارکت در عملیات اجرایی پروژه، یا بخشی از آن علاوه بر مشارکت مالی.
تبصره: هرگونه مشارکت با منشا خارجی باید پس از اخذ مجوز از مراجع رسمی و قانونی ذیربط صورت گیرد.

فصل سوم- تسهیلات و کمکهای وزارت راه و شهرسازی در احداث و نگهداری راه روستایی

وزارت راه و شهرسازی در اجرای وظایف مرتبط بویژه ماده ۲۳۲ قانون برنامه پنجم و براساس قوانین بودجه سنواتی، بمنظور گسترش مشارکتهای مردمی در احداث و نگهداری راههای روستایی دارای مجوز ، تسهیلات و کمکهای ذیل را برای اجرای طرحهای مورد نظر به عهده می گیرد:

- **بررسی و کنترل مطالعات و نقشه های اجرایی** - کنترل امور فنی و مهندسی مورد نیاز شامل بررسی و تصویب مطالعات اولیه و تفصیلی و نقشه های اجرایی پروژه ها از سوی کارشناسان وزارت راه و شهرسازی و ادارات کل ذیربط صورت میپذیرد. قبل از شروع عملیات اجرایی مطالعات و نقشه های اجرایی باید از سوی ادارات کل راه و شهرسازی و در صورت نیاز مهندسان مشاور ذیصلاح، تهیه و به تصویب مراجع ذی ربط برسد.

- **همکاری در تامین زمین محل اجرای پروژه** - بمنظور امکان اجرای پروژه ها، همکاری لازم از سوی اداره کل راه و شهرسازی مربوطه برای تامین زمین محل اجرای پروژه مطابق نقشه های اجرایی مربوطه صورت میپذیرد. شروع عملیات اجرایی قبل از تامین و تملک زمین به نفع دولت ممنوع است.

- **تامین مصالح** - بخشی از مصالح و تجهیزات مورد نیاز پروژه های مورد تأیید در شبکه راههای روستایی حسب مورد و در چارچوب مقررات از سوی معاونت راه روستایی وزارت راه و شهرسازی یا ادارات کل راه و شهرسازی استانها تامین می گردد.

- **کنترل و نظارت فنی در حین عملیات اجرایی** - بمنظور تطبیق مشخصات اجرایی پروژه با مشخصات فنی مورد نظر، کنترل و نظارت عالیه فنی در حین عملیات اجرایی براساس استانداردها ، آئین نامه ها و دستورالعملهای فنی و اجرایی از سوی ادارات کل راه و شهرسازی استانها و معاونت راه روستایی صورت میپذیرد. (انتخاب دستگاه نظارت و آزمایشگاه کنترل کیفی، با تأیید اداره کل راه و شهرسازی استان انجام می شود).

فصل چهارم - شرایط مشارکت کننده، و مراحل مشارکت

۴-۱ - شرایط مشارکت کننده:

مشارکت کننده در اجرای پروژه ها باید دارای صلاحیت فنی و اجرایی بوده یا مجری واجد صلاحیت را معرفی نماید.

۴-۲ - مراحل بررسی پیشنهاد، صدور مجوز و انجام طرحهای مشارکتی

الف - آگاهی از طرحها و پروژه های مورد مشارکت در شبکه راههای روستایی که توسط ادارات کل راه و شهرسازی معرفی می گردند.

ب - ارائه پیشنهاد مشارکت از سوی مشارکت کننده بر اساس اطلاعات به روز شده طرح یا پروژه مورد نظر با ارسال نامه از سوی متقاضی و یا تنظیم صورتجلسه اولیه مذاکرات و مجوز اجرا

ج - تنظیم تفاهمنامه اولیه مشارکت دو جانبه (نماینده وزارت راه و شهرسازی و مشارکت کننده) و یا سه جانبه (نماینده وزارت راه و شهرسازی، مشارکت کننده و انجمن خیرین راه و ترابری) مطابق نمونه پیوست، که در آن تعهدات طرفین، زمانبندی و مشخصات فنی و اجرایی مورد نظر بطور دقیق و شفاف قید گردد.

د - تکمیل و تصویب مطالعات تفصیلی از سوی ادارات کل راه و شهرسازی استانها یا مهندسان مشاور ذیصلاح

ز - بررسی و حصول اطمینان از توان فنی و اجرایی و صلاحیت پیمانکار پروژه از سوی وزارت راه و شهرسازی (داشتن دانش فنی، سرمایه، نیروی انسانی، ماشین آلات و مدیریت متناسب)

ح - تأمین زمین محل پروژه با تنظیم صورتجلسه مربوطه توسط مشارکت کننده و ادارات کل راه و شهرسازی استانها و تملک آن بنام دولت با نمایندگی وزارت راه و شهرسازی

ط - شروع عملیات اجرایی با تهیه ساختار شکست کار پروژه و زمانبندی اجرا

ی - ثبت مشخصات و برآورد پروژه در سامانه مشارکت مردمی معاونت راه روستایی

ک - تکمیل پروژه و تحویل آن به ادارات کل راه و شهرسازی استانها با تنظیم صورتجلسه به همراه مستندات فنی مرتبط و نصب تابلوی در محل پروژه حاوی خلاصه اطلاعات پروژه و نام و مشخصات مشارکت کننده (خیر) در محل پروژه

۴-۳ - رسیدگی به اختلافات

مرجع تفسیر تفاهم نامه و رسیدگی به اختلافات معاونت راه روستایی وزارت راه و شهرسازی می باشد و طرفین ضمن پذیرش و رعایت نظرات معاونت مذکور حق مراجعه به مراجع قضایی را از خود سلب می نمایند و نظر صادره قطعی و لازم الاجرا برای طرفین می باشد.

فصل پنجم - سایر اقدامات در اجرای پروژه های مشارکتی

با توجه به آنکه مشارکت کنندگان، بعنوان عضو انجمن خیرین راه و ترابری محسوب میگردند اقدامات ذیل در فرایند مطالعه و اجرای پروژه های مربوطه صورت پذیرد:

- مشخصات و اطلاعات پروژههای مشارکتی در دست اجرا و خاتمه یافته توسط ادارات کل راه و شهرسازی استانها دربانک اطلاعاتی و سامانه GIS راه روستایی بصورت یک لایه مجزا درج گردند.

- همراه گزارش پیشرفت فیزیکی و ریالی پروژه ها، از سوی ادارات کل راه و شهرسازی استانها، برای معاونت راه روستایی ارسال و یا بر روی سامانه های مورد نظر درج گردند.

- با عنایت به لزوم رعایت نظرات خیرین ، لازم است امکان بازدید، کنترل و نظارت بر پروژه برای مدیران و کارشناسان معاونت راه روستایی و انجمن خیرین راه و ترابری میسر باشد.

- ادارات کل راه و شهرسازی استانها موظفند نسبت به مستندسازی مراحل اجرایی پروژه ها اقدام و گزارشات و مستندات مربوطه را به همراه یک نسخه از صورتجلسه تحویل پروژه، در پایان کار برای معاونت راه روستایی ارسال و بر روی سامانه های الکترونیکی مورد نظر نیز درج نمایند.

باسم تعالی

شماره:
تاریخ:

(تواضعاً مشارکت خیرین راه و ترابری)

قال النبوة (ص): **أما طنك الأهنيك عن الطريفة صديقه**
(بخار الانوار - ج ۱۵ - ص ۱۳۱)

پیامبر اعظم اسلام (ص) فرمودند: رفع موانع از سر راه مردم، صدقه و کار خیر است

با استعانت از خداوند متعال و به منظور به ثمر رسیدن اهداف خیرین، این تواضعاً در تاریخ
باین خانم آقای شرکت

به شماره ملی اشاره ثبت: آدرس:

شماره تلفن ثابت (پیش شماره): شماره تلفن همراه:

بیاننده تام الاقتدار ایشان خانم آقای
از یک طرف و نایب و وزارت راه و شهرسازی و همچنین انجمن خیرین راه و ترابری از
طرف دیگر به منظور احداث نگهداری راه

واقع در استان شهر بخش روستای
با شرایط پیوست منقذ می گردد.

خلاصه تعهدات و توأقات طرفین:

از سوی خیر:

از سوی وزارت راه و شهرسازی:

از سوی انجمن خیرین راه و ترابری:

(مستأداً: درج نام و نام خانوادگی اصنام کننده کان ضروری می باشد.)

۲- نایب وزارت راه و شهرسازی

۴- یار شود

۱- خیر نایب تام الاقتدار خیر

۳- نایب انجمن خیرین راه و ترابری

ماده ۳- تسهیلات وزارت راه و شهرسازی:

۱- بررسی و کنترل نقشه های اجرایی و مطالعات

۲- همکاری در تامین زمین مورد نیاز پروژه و اخذ مجوزهای لازم

۳- کنترل و نظارت فنی طی عملیات اجرایی

۴- تامین بخشی از منابع و مصالح مورد نیاز به شرح ذیل

ماده ۴- مدت تواننامه:

مدت اجرای تواننامه پس از تنظیم قرارداد با سرمایه گذار، تحویل زمین و تحویل نقشه های اتمام کار ماه شمسی می باشد.

ماده ۵- نوع مشارکت:

مالی مالی و اجرا

تصوه- اجرائی حرکت عملیات پروژه بایستی تحت نظارت نایند وزارت راه و شهرسازی انجام شود و مجری موظف به رعایت دستورات فنی مهندسی ذناظر پروژه در تمام حواصل اجرا بوده و کلف به ارزش گزارش عملکرد مانده پروژه به ناینده وزارت راه و شهرسازی و انجمن خیرین راه و ترابری می باشد.

ماده ۶- مرجع حل اختلاف:

مرجع تفسیر تفاهنامه و رسیدگی به اختلافات معاونت راه و روستایی وزارت راه و شهرسازی می باشد و طرفین ضمن پذیرش و رعایت نظرات معاونت مذکور حق حواجه به حواجه قضایی را از خود سلب می نماید. نظر صادره قطعی و لازم الاجرا برای طرفین می باشد.

(پوست و افضنامه)

ماده ۱- موضوع و افضنامه:

- احداث راه اجرای لید روی راه بسازی راه احداث تسیلات و امکانات مین راهی ایمن سازی
احداث پل و قنات احداث پل عابر پیاده تانین زمین پروژه نصب تابلو نصب سیستم روشنایی تانین مصالح و تجهیزات
مشخصات عمومی پروژه:

ماده ۲- هزینه های پروژه:

باتوجه به مشخصات فوق الذکر در ماده ۱ مبلغ مورد نیاز تا اتمام پروژه حدود مبلغ ریال برآورد میگردد که از کل هزینه، مبلغ ریال توسط خیر محترم و باقی آن توسط تانین می شود.

بصورت شماره ۱- چنانچه خیر محترم قصد دارد پروژه را انجمن خیرین راه و ترابری احداث نماید اعتبار تمدن شده از سوی خیر برای این پروژه پس از امضاء و افضنامه به منظور انتخاب پیمانکار به حساب بانکی شماره ۱۱۳۳۱۶۹۶۷/۱-۸۰۰۰-۲۰۴ نزد بانک پاسارگاد شعبه شیراز شمالی شهر تهران بنام انجمن خیرین راه و ترابری با توجه به پیشرفت فیزیکی پروژه پرداخت خواهد شد.

بصورت شماره ۲- در صورتیکه قرارداد اجرائی پروژه توسط خیر محترم بصورت پیمانی بایمانکار منعقد شده باشد (ماده ۴)، هزینه های انجام شده مرحله به مرحله پس از تایید مهندس ناظر پروژه ظرف مدت ۱۲۰ روزه توسط خیر محترم و یا از طریق انجمن خیرین راه و ترابری به پیمانکار پرداخت خواهد شد.

بصورت شماره ۳- در صورتیکه اجرائی پروژه را توسط خیر انجام گیرد، اخذ تاییدیه فنی در مراحل مختلف از دستگاه نظارت الزامیست

